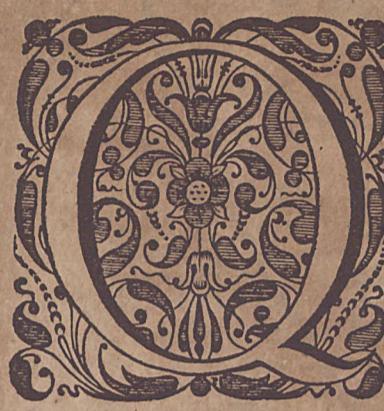

EXTIMA ORA SCOTIAE,

in qua

Provinciae aut Regiones sunt, Rossia, Sutherlandia, Cathanesia,
Strath-Navernia, cum regiunculis quae iis subsunt,
itidemque Moravia.

Vicquid terrarum longo tractu, à sinu quem Livennum dicunt, qui Lochabriam à Lorna dividit, adusque Orcadas insulas, & extima Continentis, comprehensa etiam Badenocha, quæ à fontibus Spææ fluminis ad decursum ejus in longum porrigitur, non ita pridem Vicecomitatus Innernessi nomine censebatur. Ex hac urbe universi jus petebant, & in hac urbe prætoris capitalis, quem nostri vicecomitem (*Sheriff*) appellant, sedes erat, sicut hodie quoque manet: Quæcunque etiam ex Æbudas per magna maris spatia iis littoribus objacent, eodem jure tenebantur. Præfectura hæc ad Marchiones Huntiles hæreditarie pertinebat.

At Cathanesia provincia cessit nuperus Marchio in gratiam Cathanesiæ Comitis è Sinclariorum familia geniti, qui ejusdem Marchionis sororem Ioannam Gordoniam in uxorem duxerat, unde hodierna progenies, eaque provincia Comitatus per se censetur.

Idem quoque Marchio cessit jure Sutherlandiae provinciæ in gratiam Georgii Gordoni cognati sui, qui ducta Sutherlandiae Comitum hærede filia, hoc Comitatu austus, illum in suam familiam transtulerat. Vnde hodie Provincia illa Comitatus quoque per se censetur.

Cromartia urbcula sinui ejusdem nominis apposita, cum exigua proximæ terræ parte, jam ab antiquo Vicecomitatus nomine habebatur, cuius præfectura ad Vrchartorum familiam, (cuius princeps familiae in vicinia oppidi arcem ac latifundia habet) adhuc spectat.

His divulgis manet adhuc amplissimus universi regni comitatus, nam præter Badenocham, Lochabriam, isthmumque illum terrarum, qui Lochabriam ac Æbudas insulas interjacet, multis minoribus regulis habitatam, omnesque eas insulas quæ littori sparsim prætenduntur, Rossiam universam cum regiunculis vicinis, aut sub illa comprehensis, Strathnaverniam, Assynt, ac quæcunque lacum Nessum ambiunt, complectitur.

Scotia.

Vetus Geographia hæc loca Creones, Cantas, Carnonacas, Mertas, Logos, & ad extremam septentrionem Cornabios insedisse affirmat, quorum omnium nulla vel apud nos Scriptores vel exteris superest memoria, nisi forte Cornabiorum obscura lateant vestigia in arce Cathanesiæ Comitum, quæ non ita pridem Gernigo, hodie *Castle Sinclair* dici incipit. At Oceanus magnis terrarum spatiis infusus, incipiens à sinistris ad Tæzalum promontorium, nunc *Buchan-ness* dictum, à dextris autem ad Veruvium promontorium, nunc *Dungisby-head*, Innernessam usque penetrans, penitusque ad Cœnobium Beaulieu, Vararis æstuarii olim nomine, hodie *Murray Firth*, videtur nondum antiquitatem deposuisse; in intimo enim sinus secessu tres fluvii distinctis nominibus in unum confluentes, sub nomine Farrar fluvii, magnum illud Vararis æstuarium subeunt.

ROSSIA.

Rossia nomen prisca lingua Chersonsum significat: & revera provincia hæc quanquam ad utrumque mare sese porrigit, multis tamen sinibus irruptentis Oceani utrinque lancinata, si universum eam intuere, crebras peninsulae refert.

Hos omnes sinus (quod semel dixisse sufficiat) quicunque prisca loquuntur lingua, per universum regnum Lacus nominant: ac propter ambiguitatem vocis, sinus maris, lacus falsos, terrestres vero dulces appellant.

Rossia, qua Occidentem spectat, Vergivio *Fertilita.* oceano objecta, multis sinibus intercisa est, qui omnes piscium uberi proventu (halecum præsertim immensis examinibus) luxuriant. Terra vero omnis asperis montibus intumescit, frugibus parum felix, cum desint satis campi, silvarum frequens, pascui quam messibus magis accommoda. Sed frugum inopiam animalium mansuetorum ac ferinæ copia levat, quæ hinc abacta quotannis longe lateque distrahitur.

Primus ad occidentem hybernum tractus *Kintail* vocatur, angusto freto à Skia insula *Kintail.* divisus, sub eoque regiuncula *Glen-Elcheg*, avi- *Glen-* tum hoc est & patrimoniale solum illustrissimi *Elcheg.* Comi-

Vu

Comi-